2014. február 21., péntek • LXXII. évfolyam • 44. szám, 20 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Az Alstom a Roszatommal közösen beszállna a paksi bővítésbe is

- A vezérigazgató szerint az M4 átadása már nem a szerelvényeken múlik.
- Deák László: Árnyékból lőnek fapuskával! **Magyarország** →**8**

Válság Ukrajnában Kiújultak az utcai harcok – Előre hozott választások lehetnek

Véres végjáték Kijevben

Egy sebesültet menekítenek ki a kijevi Majdanról. Összesen 75 áldozatot követeltek az összecsapások FOTÓ: REUTERS – YANNIS BEHRAKIS

Poór Csaba

Alig néhány óra alatt összeomlott Ukrajnában a fegyvernyugvás, amelyben csütörtökre virradó éjszaka állapodtak meg az ellenzék vezetői *Viktor Janukovics* államfővel. Tegnap kora délelőtt újabb, minden eddiginél véresebb összecsapások törtek ki a kormányellenes tiltakozások központjában, a kijevi Függetlenség terén, a Majdanon és környékén. Az ellenzék szerint a rendőrök fedezékében provokátorok kezdeményezték a harcokat, a kormányzat viszont a szélsőségesekre mutogat, akiknek egyik vezetője, a Pravij Szektor (Jobboldali Szektor) szervezet első embere, *Dmitro Jaros* már tegnap reggel közölte, nem tartják magukra nézve kötelező érvényűnek a tűzszünetet.

A mindkét oldalon éles lőfegyverekkel is vívott összetűzésekben az interneten közzétett videofelvételek szerint épületek tetejére telepített orvlövészek is részt vettek. A hivatalos adatok arról szólnak, hogy keddi kirobbanásuk óta összesen 75 ember, köztük 13 rendőr halt meg a kijevi utcai harcokban. A tiltakozók szerint viszont csak tegnap 70-100 tüntető vesztette életét.

Vitalij Klicsko, az UDAR ellenzéki párt elnöke felszólította a rohamrendőrség és a belügyi erők harcosait, hogy ne teljesítsék a „bűnös parancsokat”, hanem a népet védjék, és sértetlenséget ígért azoknak, akik átállnak a tiltakozók oldalára. Az *UNIAN* hírügynökség jelentése szerint a rendfenntartó csapatok több tucat tagja megadta magát a kormányellenes erőknek, a belügyminisztérium viszont arról adott ki közleményt, hogy a tüntetők foglyul ejtették alakulatainak csaknem hetven tagját, és kiszabadításuk érdekében éles lőfegyvert is bevethetnek. A rendőröket ugyanis – mint a belügyi tárca vezetője, *Vitalij Zaharcsanko* bejelentette – ilyen harceszközökkel is felszerelték.

Napközben valamelyest csitultak a harcok, folytatódott viszont az erőszak megfékezéséért vívott diplomáciai küzdelem. Az Európai Unió megbízásából *Laurent Fabius* francia, *Frank-Walter Steinmeier* német és *Radoslaw Sikorski* lengyel külügyminiszter Kijevben előbb az ellenzék vezetőivel tárgyalt, majd Janukoviccsal folytatott több mint ötórás megbeszélést, amelyet egy időre megszakítottak, mert az ukrán államfő telefonon egyeztetni akart orosz kollégájával, *Vlagyimir Putyinnal*. Valószínűleg akkor állapodtak meg abban, amit később Moszkvában jelentettek be: az ukrán elnök javaslatára Kijevbe utazik *Vlagyimir Lukin* orosz emberi jogi ombudsman, hogy közvetítsen az ellenzék és a kormány közötti egyeztetéseken. Mint *Donald Tusk* lengyel kormányfő bejelentette, az uniós trojka ígéretet kapott Janukovicstól arra, hogy még az idén előre hozott elnök- és parlamenti választásokat tartanak, tíz napon belül nemzeti egységkormányt alakítanak, és a nyárig módosítják az alkotmányt. Erről az ellenzékkel egyeztettek, majd lapzártánkkor újra az államfővel tárgyaltak a néhány órásra tervezett kijevi látogatásukat jócskán meghosszabbító nyugati külügyminiszterek.

Késő délután megkezdődött a parlament ülése, amelyen az erőszakos akciókat elítélő határozatot fogadtak el, és elrendelték a karhatalom kivonását Kijevből. A törvényhozás összehívását nemcsak Klicsko követelte, hanem a fő kormányerő, a Régiók Pártjának (PR) több képviselője is. Hangoztatták, hogy vissza kell térni a parlamenti-elnöki államirányítási rendszerhez, vagyis módosítani kell az alkotmányt. Az erőszakos akciók leállítására és béketárgyalásokra szólítottak fel, méghozzá nemzetközi megfigyelők részvételével. Az ugyancsak a PR soraiba tartozó volt miniszterelnök-helyettes, *Szerhij Tigipko* szerint a válság rendezéséhez le kell mondania *Volodimir Ribak* parlamenti elnöknek, és olyan kormányfőt kell választani, akit a törvényhozás minden frakciója támogat.

Úgy tűnik tehát, hogy Janukovics számára megkezdődött a politikai végjáték. Sorra hátrálnak ki mögüle eddigi támogatói. Egyre több funkcionárius, parlamenti és önkormányzati képviselő jelentette be, hogy kilép a Régiók Pártjából. Ilyen nyilatkozatot tett *Volodimir Makejenko*, Kijev ügyvivő polgármestere és öt kárpátaljai honatya, köztük *Gajdos István*, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke is. Elhagyta a párt sorait többek között a PR Lvov megyei szervezetének feje és a Vinnicja megyei tanács elnöke. Több milliárdos oligarcha, köztük Janukovics fő támogatója, *Rinat Ahmetov* békés megoldást sürgetett, távozott posztjáról *Jurij Pavlenko* gyermekjogi ombudsman, és arról is jelentek meg hírek, hogy a kormányzó párt jó néhány képviselője már Ukrajnát is elhagyta. Ribak házelnök például – a *Zn.ua* hírportál jelentése szerint – Budapestre küldte a családját. **Az ügy** →**4–5**

ÖTÖDIK HASÁB

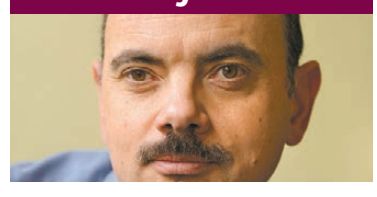
Éleslőszer

Ha már lett volna internet és modern televíziós technika, ötvenhatban Budapesten lehetett volna látni olyan képeket, amilyeneket Kijev belvárosából közvetítenek. A helyzet lapzártakor roppant zavaros, azt viszont látni, hogy a hatalom kezéből egyre jobban kicsúszik az ellenőrzés. Sorra dezertálnak Janukovics elnök hívei, aki kitart mellette, például a belügyminiszter, az éleslőszert oszt a rendfenntartó erőknek. Illúzióink ne legyenek: a hatalom ellen harcolók sem azért szereztek és szereznek fegyvereket, hogy azokkal otthoni gyűjteményüket gyarapítsák.

Ukrajnát kevés választja el a polgárháborútól. Az Európai Unió közvetíteni próbál, egyelőre nem sok sikerrel. Fegyverszállítási embargót rendel el, ami, valljuk be, papíron jól mutat, a valóságban nem sokat ér. Európa eddig sem tudott igazából mit kezdeni Ukrajnával, ahogy az ott Európába vágyók sem tudják igazából, mit jelentett volna a szovjet utódállam számára a meghiúsult társulási szerződés. Emlékezzünk rá, hogy Janukovics elődje, Juscsenko is megpróbálta a NATO felé nyomni hazáját, sikertelenül. Ukrajna bonyolult, megosztott ország. Az elit, az oligarchák által kifosztott állam Oroszország „segítő ölelése” nélkül gazdaságilag életképtelen, Európa viszont láthatóan nem akar finanszírozni egy korrupt és kiszámíthatatlan hatalmat.

Janukovicsra rászámoltak. A józan politikai erőknek valamiféle megegyezésre kell jutniuk. Az ország kettő vagy három részre szakadása senkinek nem érdeke. Ahogy az sem, hogy Ukrajna sorsa a Kelet–Nyugat ellentét, az Európa vagy Oroszország hangsúlyozása mentén dőljön el. Ezt másként látják, akiknél fegyver van Kijevben. Őket nehéz lesz meggyőzni. S vajon ki fogja meggyőzni őket? *(A szerk.)*

Vélemény

Őfelsége bankárja

Tóth Levente szerint a képlet immáron teljesen világos: Orbán Viktor akar magának egy OTP-t. →**11**

Bohócbirodalom

Pető Péter úgy látja, a CÖF létezése szimbolizálja az átláthatatlanságot. →**11**

Szombat reggel

hétvége

- Kentaurbeszéd: kik az idióták? A bátor, szuverén egyéniségek!
- A dizájnerdrogok iszonyú térnyerése: övék a jövő(nk).
- Lelőhely: bulik, jampecek, ébredő bestiák – és a KISZ!

Emlékművita: a Mazsihisz továbbra is kitart a bojkott mellett

Hiába döntött a kormány arról, hogy elhalasztja a német megszállás emlékművének felállítását, hiába küldött Orbán Viktor levelet a Mazsihisz vezetőinek: ez már nem elég. →**6**

ELHUNYT BORBÉLY SZILÁRD

Váratlanul, ötvenéves korában elhunyt Borbély Szilárd költő, író, akinek munkásságát Csokonai Vitéz Mihály-díjjal, Alföld-díjjal, József Attila-díjjal és Mészöly Miklós-díjjal ismerték el. Utóbbit a tavaly megjelent, korszakosnak tartott Nincstelenek című regényéért kapta. →**15**

FOTÓ: KONYHÁS ISTVÁN

9 770237 377053 14044